

Stupňování adjektiv

Stupňování adjektiv

- **1. stupeň – POZITIV**
  - vyjadřuje základní míru vlastnosti
  - např. starý, dobrý, velký
- **2. stupeň – KOMPARATIV**
  - vyjadřuje vyšší/nížší míru vlastnosti. Obvykle se používá ke srovnávání.
  - např. starší, lepší, větší
- **3. stupeň – SUPERLATIV**
  - vyjadřuje nejvyšší/nejnižší míru vlastnosti
  - např. nejstarší, nejlepší, největší
  - superlativ absolutní nemá funkci porovnávací, ale označuje vysokou míru vlastnosti. Do češtiny ho překládáme pomocí příslovcí velmi, hodně apod.

Komparativ

Pozitiv: adjektiva 1., 2. a 3. deklinace

Komparativ:

přípony **-ior, -ius** (připojujeme ke genitivnímu kmeni)

gen. **-iōris**

(dále skloňujeme jako souhláskové kmeny 3. deklinace – **pulmo, corpus**)

- *longus, a, um* → *longior, ius*
- *acer, acris, acre* → *acrior, ius*
- *simplex, icis* → *simplicior, ius*

Komparativ - skloňování

	singulár		plurál	
nom.	longior	longius	longiores	longiora
gen.	longioris		longiorum	
ak.	longiorem	longius	longiores	longiora
abl.	longiore		longioribus	

Adjektiva v komparativu skloňujeme podle vzorů PULMO a CORPUS.

Genitiv má u všech rodů koncovku – IORIS.

Genitivní kmen adjektiv v komparativu má tedy stejnou podobu jako nominativ pro mužský a ženský rod:

simplex, simplicis -> simplicior (m., f.), simplicius (n.) -> g. sg.: **simplicioris** (m., f., n.)

latus, a, um -> latior (m., f.), latius (n.) -> g. sg.: **latioris**

Superlativ

	1.	2.	3.
Pozitiv:	většina adjektiv	-er	<i>facilis, difficilis, similis, dissimilis,</i>

Superlativ:	-issimus	-rimus	-limus
	<i>-issima</i>	<i>-rima</i>	<i>-lima</i>
	<i>-issimum</i>	<i>-rimum</i>	<i>-limum</i>

Přípony u případů **1 a 3** připojujeme ke **genitivnímu kmeni**, příponu u případů **2** připojujeme přímo k **nom. sg.** pro **maskulina**.

longissimus

acerrimus

facillimus

Nepravidelné stupňování

Pozitiv

magnus

parvus

bonus

malus

multus

Komparativ

major, jus

minor, minus

melior, ius

pejor, jus

plures, a (jen pl.)

Superlativ

maximus, a, um

minimus, a, um

optimus, a, um

pessimus, a, um

plurimus, a, um

U vyjádření párových (protikladných) vlastností se v latině obvykle užívá komparativu, v českém překladu je však adjektivum v pozitivu.

např. *circulatio major / minor* = velký / malý krevní oběh

